

156

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW¹⁾

z dnia 6 lutego 2006 r.

w sprawie szczegółowego sposobu ustalania środków własnych krajowych zakładów ubezpieczeń wchodzących w skład ubezpieczeniowej grupy kapitałowej

Na podstawie art. 148 ust. 8 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy sposób ustalania środków własnych krajowych zakładów ubezpieczeń wchodzących w skład ubezpieczeniowej grupy kapitałowej.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie — należy przez to rozumieć ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej;
- 2) udziale — należy przez to rozumieć posiadanie w stosunku do innego podmiotu:
 - a) statusu podmiotu dominującego w rozumieniu art. 4 pkt 14 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. Nr 184, poz. 1539) lub
 - b) znaczącego udziału kapitałowego w rozumieniu art. 3 pkt 14 ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego (Dz. U. Nr 83, poz. 719), lub
 - c) uprawnienia do wykonywania większości praw głosu na podstawie umowy o zarządzanie, o której mowa w art. 7 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. — Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037, z późn. zm.³⁾), lub innej umowy o podobnym charakterze zawartej z innymi akcjonariuszami, współnikami lub udziałowcami;
- 3) zakładzie ubezpieczeń nadrzędnym — należy przez to rozumieć zakład ubezpieczeń, który posiada udział w innym zakładzie ubezpieczeń;

- 4) zakładzie ubezpieczeń podrzędnym — należy przez to rozumieć zakład ubezpieczeń, w którym inny zakład ubezpieczeń posiada udział;
- 5) podmiocie nadrzędnym — należy przez to rozumieć podmiot, który posiada udział w innym podmiocie;
- 6) podmiocie podrzędnym — należy przez to rozumieć podmiot, w którym inny podmiot posiada udział;
- 7) proporcji posiadanego udziału — należy przez to rozumieć wartość odpowiadającą sumie wszystkich procentowych zaangażowań zakładu ubezpieczeń nadrzędnego w kapitale zakładowym zakładu ubezpieczeń podrzędnego, wynikających z bezpośrednich i pośrednich powiązań kapitałowych, a w przypadku braku powiązań kapitałowych — wartość ustaloną przez organ nadzoru; w przypadku pośredniego powiązania kapitałowego procentowe zaangażowanie oblicza się jako iloczyn kolejnych zaangażowań kapitałowych;
- 8) udziale pośrednim — należy przez to rozumieć udział podmiotu nadrzędnego, polegający na zaangażowaniu kapitałowym podmiotu podrzędnego w inne podmioty;
- 9) elementach dopuszczalnych na pokrycie wymogu wypłacalności — należy przez to rozumieć posiadane przez zakład ubezpieczeń aktywa, spełniające warunki uznania za środki własne tego zakładu ubezpieczeń w rozumieniu art. 148 ust. 1—6 ustawy;
- 10) wymogu wypłacalności — należy przez to rozumieć większą z dwóch wartości: margines wypłacalności lub kapitał gwarancyjny;
- 11) nadwyżce albo niedoborze środków własnych — należy przez to rozumieć odpowiednio nieujemną albo ujemną różnicę pomiędzy środkami własnymi a wymogiem wypłacalności.

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej — instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 października 2005 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 220, poz. 1887).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959 oraz z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204, Nr 167, poz. 1396, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 102, poz. 1117, z 2003 r. Nr 49, poz. 408 i Nr 229, poz. 2276 oraz z 2005 r. Nr 132, poz. 1108, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539.

§ 3. 1. W przypadku krajowego zakładu ubezpieczeń nadrzędnego nadwyżkę albo niedobór środków własnych ustala się w sposób określony w § 12, z zastrzeżeniem § 4.

2. W przypadku krajowego zakładu ubezpieczeń, którego podmiotem dominującym jest dominujący podmiot ubezpieczeniowy, zakład ubezpieczeń wykonujący działalność wyłącznie w zakresie reasekuracji lub zagraniczny zakład ubezpieczeń z siedzibą w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Eu-

ropejskiej, przy ustalaniu nadwyżki albo niedoboru środków własnych przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem § 13.

§ 4. 1. Przy ustalaniu środków własnych zakładu ubezpieczeń nadrzędnego uwzględnia się nadwyżkę albo niedobór środków własnych każdego zakładu ubezpieczeń podrzędnego, stosownie do proporcji posiadanego udziału zakładu ubezpieczeń nadrzędnego w zakładzie ubezpieczeń podrzędnym, z uwzględnieniem ust. 2 i 3.

2. W przypadku gdy zakład ubezpieczeń podrzędny jest podmiotem zależnym zakładu ubezpieczeń nadrzędnego, zakład ubezpieczeń nadrzędny uwzględnia niedobór środków własnych, wykazywany przez zakład ubezpieczeń podrzędny w pełnej wysokości, niezależnie od proporcji posiadanego udziału.

3. Na wniosek zakładu ubezpieczeń nadrzędnego organ nadzoru może zezwolić na uwzględnienie niedoboru, o którym mowa w ust. 2, stosownie do proporcji posiadanego udziału w zakładzie ubezpieczeń podrzędnym, jeżeli odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń nadrzędnego, posiadającego udział w zakładzie ubezpieczeń podrzędnym, za zobowiązania tego zakładu ubezpieczeń podrzędnego jest ściśle i jednoznacznie ograniczona do posiadanego udziału.

§ 5. 1. W celu uniknięcia uwzględniania tych samych elementów dopuszczalnych na pokrycie wymogu wypłacalności względem więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń, przy ustalaniu środków własnych zakładu ubezpieczeń nadrzędnego wyłącza się:

- 1) wartość aktywów zakładu ubezpieczeń nadrzędnego, które odpowiadają elementom dopuszczalnym na pokrycie wymogu wypłacalności któregośkolwiek zakładu ubezpieczeń podrzędnego;
- 2) wartość aktywów zakładu ubezpieczeń podrzędnego, które odpowiadają elementom dopuszczalnym na pokrycie wymogu wypłacalności zakładu ubezpieczeń nadrzędnego;
- 3) wartość aktywów zakładu ubezpieczeń podrzędnego, które odpowiadają elementom dopuszczalnym na pokrycie wymogu wypłacalności jakiegokolwiek innego zakładu ubezpieczeń podrzędnego tego zakładu ubezpieczeń nadrzędnego.

2. Wyłączenia aktywów, o których mowa w ust. 1, nie dokonuje się, jeżeli są one uwzględniane przy ustalaniu środków własnych zgodnie z art. 148 ust. 1—6 ustawy.

§ 6. 1. Przy ustalaniu środków własnych zakładu ubezpieczeń nadrzędnego uwzględnia się wartość nieopłaconego kapitału zakładowego zakładu ubezpieczeń podrzędnego, pod warunkiem że odpowiada on wartości elementów dopuszczalnych na pokrycie wymogu wypłacalności tego zakładu ubezpieczeń podrzędnego, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W przypadku gdy nieopłacony kapitał zakładowy zakładu ubezpieczeń podrzędnego stanowi zobowiązanie zakładu ubezpieczeń nadrzędnego, przy ustalaniu środków własnych zakładu ubezpieczeń nadrzędnego wyłącza się wartość nieopłaconego kapitału zakładowego zakładu ubezpieczeń podrzędnego w części, w jakiej odpowiada zobowiązaniu zakładu ubezpieczeń nadrzędnego.

3. Jeżeli nieopłacony kapitał zakładowy zakładu ubezpieczeń nadrzędnego stanowi zobowiązanie zakładu ubezpieczeń podrzędnego, przy ustalaniu środków własnych zakładu ubezpieczeń nadrzędnego wyłącza się wartość nieopłaconego kapitału zakładowego zakładu ubezpieczeń nadrzędnego w części, w jakiej odpowiada zobowiązaniu zakładu ubezpieczeń podrzędnego.

4. Jeżeli nieopłacony kapitał zakładowy zakładu ubezpieczeń podrzędnego stanowi zobowiązanie ze strony innego zakładu ubezpieczeń podrzędnego w stosunku do tego samego zakładu ubezpieczeń nadrzędnego, przy ustalaniu środków własnych tego zakładu ubezpieczeń nadrzędnego wyłącza się wartość nieopłaconego kapitału zakładowego zakładu ubezpieczeń podrzędnego w części, w jakiej odpowiada zobowiązaniu innego zakładu ubezpieczeń podrzędnego.

5. Wyłączenia wartości nieopłaconego kapitału zakładowego, o których mowa w ust. 2—4, nie dokonuje się, jeżeli przy ustalaniu środków własnych zakładu ubezpieczeń nadrzędnego aktywa odpowiadające wartości tego nieopłaconego kapitału zakładowego zostały wyłączone zgodnie z § 5 ust. 1.

§ 7. Przy ustalaniu środków własnych zakładu ubezpieczeń nadrzędnego mogą zostać uwzględnione przyszłe zyski zakładu ubezpieczeń na życie podrzędnego w takiej wysokości, w jakiej są dopuszczone na pokrycie wymogu wypłacalności zakładu ubezpieczeń na życie będącego zakładem ubezpieczeń podrzędnym.

§ 8. W przypadku gdy organ nadzoru uzna, że niektóre elementy środków własnych zakładu ubezpieczeń podrzędnego, inne niż wymienione w § 6 i 7, nie mogą być efektywnie postawione do dyspozycji zakładu ubezpieczeń nadrzędnego, elementy te mogą zostać uwzględnione przy ustalaniu środków własnych zakładu ubezpieczeń nadrzędnego w wysokości, w jakiej są dopuszczalne na pokrycie wymogu wypłacalności zakładu ubezpieczeń podrzędnego.

§ 9. Suma wartości elementów uwzględnianych przy ustalaniu środków własnych zakładu ubezpieczeń nadrzędnego, o których mowa w przepisach § 6, 7 i 8, nie może przekroczyć wysokości wymogu wypłacalności zakładu ubezpieczeń podrzędnego.

§ 10. 1. Przy ustalaniu środków własnych zakładu ubezpieczeń nadrzędnego nie uwzględnia się żadnych elementów dopuszczalnych na pokrycie wymogu wy-

płatności, które wynikają z wzajemnych powiązań finansowych między tym zakładem i:

- 1) podmiotem podrzędnym tego zakładu ubezpieczeń;
- 2) podmiotem nadrzędnym tego zakładu ubezpieczeń;
- 3) podmiotem podrzędnym podmiotu wymienionego w pkt 2.

2. Powiązania finansowe, o których mowa w ust. 1, polegają w szczególności na:

- 1) posiadaniu przez zakład ubezpieczeń lub jego podmiot podrzędny udziału w innym podmiocie, który bezpośrednio lub pośrednio posiada elementy dopuszczalne na pokrycie wymogu wypłacalności zakładu ubezpieczeń, lub
- 2) udzieleniu przez zakład ubezpieczeń lub jego podmiot podrzędny pożyczki innej jednostce, która bezpośrednio lub pośrednio posiada elementy dopuszczalne na pokrycie wymogu wypłacalności tego zakładu ubezpieczeń.

3. Przy ustalaniu środków własnych zakładu ubezpieczeń nadrzędnego nie uwzględnia się elementów dopuszczalnych na pokrycie wymogu wypłacalności zakładu ubezpieczeń podrzędnego, jeżeli posiadanie elementów jest wynikiem wzajemnych powiązań finansowych, o których mowa w ust. 2, pomiędzy zakładem ubezpieczeń podrzędnym a innym podmiotem podrzędnym w stosunku do zakładu ubezpieczeń nadrzędnego.

§ 11. 1. W przypadku gdy zakład ubezpieczeń nadrzędny posiada udział w więcej niż jednym zakładzie ubezpieczeń podrzędnym, przy ustalaniu środków własnych zakładu ubezpieczeń nadrzędnego uwzględnia się wszystkie zakłady ubezpieczeń podrzędne.

2. W przypadku gdy zakład ubezpieczeń nadrzędny posiada udział pośredni w zakładzie ubezpieczeń podrzędnym poprzez inny zakład ubezpieczeń podrzędny, ustalenia środków własnych należy dokonać na poziomie każdego zakładu ubezpieczeń podrzędnego, który jest zakładem nadrzędnym co najmniej jednego zakładu ubezpieczeń podrzędnego. Przepisu zdania poprzedniego nie stosuje się, jeżeli zakład ubezpieczeń podrzędny jest uwzględniany przy ustalaniu środków własnych podmiotu nadrzędnego.

3. W przypadku gdy zakładem ubezpieczeń podrzędnym jest zakład ubezpieczeń wykonujący działalność wyłącznie w zakresie reasekuracji, mający siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przy ustalaniu środków własnych zakładu ubezpieczeń nadrzędnego uwzględnia się teoretyczny wymóg wypłacalności, zakładu ubezpieczeń podrzędnego, ustalony przy odpowiednim zastosowaniu przepisów ustawy. Za środki własne, stanowiące pokrycie teoretycznego wymogu wypłacalności takiego zakładu ubez-

pieczeń podrzędnego, uważa się elementy spełniające warunki uznania za środki własne zgodnie z przepisami ustawy, a do ich wyceny stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.⁴⁾). Jednakże w przypadku gdy taki zakład ubezpieczeń podrzędny ma siedzibę w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej, przepis ust. 6 stosuje się odpowiednio.

4. W przypadku gdy zakład ubezpieczeń nadrzędny posiada udział pośredni w zakładzie ubezpieczeń podrzędnym poprzez dominujący podmiot ubezpieczeniowy, przy ustalaniu środków własnych zakładu ubezpieczeń nadrzędnego należy uwzględnić dominujący podmiot ubezpieczeniowy. W tym celu dominujący podmiot ubezpieczeniowy, niebędący zakładem ubezpieczeń, powinien być traktowany jak zakład ubezpieczeń z wymogiem wypłacalności równym zeru, przy zastosowaniu przepisów dotyczących dopuszczalności elementów na pokrycie wymogu wypłacalności.

5. W przypadku gdy zakład ubezpieczeń podrzędny ma siedzibę w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej, to ten zakład ubezpieczeń uwzględnia się przy ustalaniu środków własnych zakładu ubezpieczeń nadrzędnego na zasadach określonych w ust. 3, z zastrzeżeniem ust. 6.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, jeżeli przepisy obowiązujące w państwie siedziby zakładu ubezpieczeń podrzędnego przewidują wymóg uzyskania zezwolenia na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej oraz wymogi co do wypłacalności co najmniej porównywalne z wymogami określonymi w ustawie, przy ustalaniu środków własnych zakładu ubezpieczeń nadrzędnego uwzględnia się wymogi co do wypłacalności oraz elementy na ich pokrycie zgodnie z prawem tego państwa. Jeżeli ten zakład ubezpieczeń podrzędny wykonuje działalność wyłącznie w zakresie reasekuracji, a w państwie jego siedziby przewiduje się regulacje wyłącznie w odniesieniu do działalności ubezpieczeniowej bezpośredniej, ustala się teoretyczny wymóg wypłacalności oraz stan posiadania elementów na jego pokrycie przy odpowiednim zastosowaniu obowiązujących przepisów tego państwa, odnoszących się do działalności ubezpieczeniowej bezpośredniej.

7. Jeżeli organ nadzoru nie posiada wiarygodnych informacji dotyczących zagranicznego zakładu ubezpieczeń podrzędnego, a w szczególności zakładu ubezpieczeń mającego siedzibę w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej, niezbędnych do ustalenia środków własnych zakładu ubezpieczeń nadrzędnego, niezależnie od powodu braku tych informacji, z elementów dopuszczalnych na pokrycie wymogu wypłacalności zakładu ubezpieczeń nadrzędnego wyłącza się akcje i inne aktywa finansujące kapi-

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 60, poz. 535, Nr 124, poz. 1152, Nr 139, poz. 1324, Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 145, poz. 1535, Nr 146, poz. 1546 i Nr 213, poz. 2155 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 66, Nr 184, poz. 1539 i Nr 267, poz. 2252.

tały własne tego zagranicznego zakładu ubezpieczeń podrzędnego. W takim przypadku niezrealizowane zyski, związane z udziałem w tym zagranicznym zakładzie ubezpieczeń podrzędnym, nie mogą być uznane za elementy dopuszczalne na pokrycie wymogu wypłacalności zakładu ubezpieczeń nadrzędnego.

§ 12. 1. Nadwyżkę albo niedobór środków własnych, w stosunku do wymogu wypłacalności zakładu ubezpieczeń nadrzędnego, ustala się jako różnicę pomiędzy:

1) sumą:

- a) elementów dopuszczalnych na pokrycie wymogu wypłacalności zakładu ubezpieczeń nadrzędnego, ustalonych z zastosowaniem przepisów § 5—11, oraz
- b) elementów dopuszczalnych na pokrycie wymogu wypłacalności zakładu ubezpieczeń podrzędnego ustalonych z zastosowaniem przepisów § 5—11, stosownie do proporcji posiadanego udziału zakładu ubezpieczeń nadrzędnego w tym zakładzie ubezpieczeń podrzędnym,

a

2) sumą:

- a) wymogu wypłacalności zakładu ubezpieczeń nadrzędnego oraz
- b) części wymogu wypłacalności zakładu ubezpieczeń podrzędnego, odpowiadającej proporcji posiadanego udziału zakładu ubezpieczeń nadrzędnego w tym zakładzie ubezpieczeń podrzędnym.

2. W przypadku gdy udział zakładu ubezpieczeń nadrzędnego w zakładzie ubezpieczeń podrzędnym jest pośredni, należy w pozycji, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b oraz w ust. 1 pkt 2 lit. b, uwzględnić odpowiednią część elementów dopuszczalnych na pokrycie wymogu wypłacalności zakładu ubezpieczeń podrzędnego lub odpowiednią część wymogu wypłacalności zakładu ubezpieczeń podrzędnego, stosownie do § 4.

§ 13. 1. W przypadku krajowego zakładu ubezpieczeń, o którym mowa w § 3 ust. 2, którego podmiot dominujący nie podlega nadzorowi w kraju członkowskim Unii Europejskiej, ustalenie nadwyżki albo niedoboru środków własnych krajowego zakładu ubezpieczeń następuje z poziomu dominującego podmiotu

ubezpieczeniowego niebędącego zakładem ubezpieczeń, zakładu ubezpieczeń wykonującego działalność wyłącznie w zakresie reasekuracji lub zagranicznego zakładu ubezpieczeń z siedzibą w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej.

2. Na potrzeby ustalenia nadwyżki albo niedoboru środków własnych krajowego zakładu ubezpieczeń zgodnie z ust. 1 podmiot wymieniony w ust. 1 traktuje się jak zakład ubezpieczeń, przyjmując:

- 1) wymóg wypłacalności w wysokości zero dla dominującego podmiotu ubezpieczeniowego;
- 2) teoretyczny wymóg wypłacalności, przy odpowiednim zastosowaniu § 11 ust. 3 dla zakładu ubezpieczeń wykonującego działalność wyłącznie w zakresie reasekuracji;
- 3) wymóg wypłacalności wynikający z zastosowania § 11 ust. 5 dla zakładu ubezpieczeń mającego siedzibę w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej,

a także stosując przepisy ustawy w zakresie elementów dopuszczalnych na pokrycie marginesu wypłacalności.

3. Jeżeli organ nadzoru nie posiada wiarygodnych informacji dotyczących podmiotu podrzędnego, niezbędnych do ustalenia środków własnych krajowego zakładu ubezpieczeń zgodnie z niniejszym przepisem, niezależnie od powodu braku tych informacji, z elementów dopuszczalnych na pokrycie wymogu wypłacalności podmiotu nadrzędnego wyłącza się akcje i inne aktywa finansujące kapitały własne tego podmiotu podrzędnego. W takim przypadku niezrealizowane zyski związane z udziałem w tym podmiocie podrzędnym nie mogą być uznane za elementy dopuszczalne na pokrycie wymogu wypłacalności podmiotu nadrzędnego.

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 8 lutego 2006 r.⁵⁾

Minister Finansów: w z. *E. Suchocka-Roguska*

⁵⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 4 grudnia 2003 r. w sprawie szczegółowego sposobu ustalania środków własnych zakładów ubezpieczeń powiązanych (Dz. U. Nr 217, poz. 2129).